

[Martin Sørensen (Peterslund).]

institutionerne selv have Ansvaret for Administrationen af de Kapitaler, der var overladt dem af Indskyderne. Det er muligt — det skal jeg ikke sige noget om —, at Bindingen af de store Pengemidler i Nationalbanken har hemmet Udlaan og Investeringer i en Tid, da nye Foretagender kun kunde etableres med meget store Udgifter som Følge af dyre Materialer og høj Arbejds-løn. Saadanne Etableringer vil nødvendig- gøre store Afskrivninger og gøre det vanskeligt for de nye Foretagender at konkurrere med allerede bestaaende Anlæg, der er oprettet paa billigere Basis. Men hvis man konsekvent skulde forfølge en saadan Tanke- gang, vilde det betyde, at man intet skulde foretage sig i en dyr Tid, men lade Pengene ligge døde i Nationalbanken og vente paa lave Konjunkturer.

Dette kan naturligvis være rigtigt, hvis Dyrtiden har kulmineret og Nedgan- gen staar for Døren. Men gør den det? Det er der ingen der ved. Over hele Verden slaas de to Opfattelser om Opgang og Ned- gang, og oprigtigt talt er vi ikke saa hidsige efter, at Nedgangen skal komme over os og komme alt for voldsomt. Det vi ønsker er Stabilitet, Fasthed i Forholdene, Beva- relse af Løn- og Prisniveau. Det er Bevæ- gelserne, der skaber Vanskelighederne, og ikke, om Niveauet er højere eller lavere, bare det er fast og bestandigt. Derfor er det ikke sikkert, at Eftertiden vil berømme Nutidens Finanspolitikere, der har tilrette- lagt Landets Finanspolitik efter en forventet Nedgangslinie. Det vil maaske vise sig, at det havde været lige saa fornuftigt, om vi havde haft saa mange nye, rentable Anlæg, som der kunde skaffes, og jeg er enig med det ærede Medlem Hr. Bjerg i, at f. Eks. Landbruget, baade nu og i den kommende Tid vil faa Brug for store Kapitaler til Mekanisering. Der var vist heller ikke sket nogen større Ulykke, om vi havde haft en hel Del nye Skibe. Jeg har tidligere haft Lejlighed til at drøfte Spørgsmaalet Skibs- fart med den højtærede Handelsminister. Der er ikke noget Land, der ligger bedre for Skibsfart end Danmark. Nu henligger Pengene uvirksomme i Nationalbanken i Stedet for at være anbragt i rentable Akti- ver.

I alle Tilfælde tror jeg, at det i en saa uoverskuelig og omskiftelig Tid som den nuværende havde været lige saa godt, ja bedre, at lade de Pengeinstitutioner, der ejer Pengene, selv tage Ansvaret for deres Anvendelse.

Det er maaske Sporene fra forrige Krig, der skræmmer, det er ikke saa mærkeligt. Dengang blev der begaaet mange Fejl- tagelser, og flere Pengeinstitutioner kom i Vanskeligheder paa Grund af, at de havde for mange Penge, Penge, der blev udlaant til usikre Foretagender. Men man har ingen Grund til at vente, at den forfejlede Udlaans- politik i 1914—18 skulde gentage sig, dertil er Erfaringerne fra den Tid os for nær inde paa Livet.

Lovforslaget gaar ud paa at halvere den gældende Pengebinding. Som det frem- gaar af, hvad jeg har sagt, vilde jeg med større Glæde have stemt for helt at ophæve Bindingen, saaledes som Bankernes og Spare- kassernes Organisation har foreslaaet det, et Standpunkt, jeg har Grund til at tro ikke er slet saa fremmed for den højtærede Handelsminister som for den højtærede Finansminister. Saaledes som Forholdene er nu, skal Provinsens smaa Pengeinsti- tutioner have forholdsvis store Beløb bundet i Nationalbanken til $\frac{1}{4}$ pCt. i Rente, men hvis de selv mangler likvid Kapital, hvilket nu ret ofte forekommer, saa skal de belaae Fonds i Storbankerne til høje Renter, og dette Forhold vil blive yderligere forværret, naar de store Udtræk til Betaling af Een- gangsskatten og alle de andre Skatter skal finde Sted.

Og saa til sidst en Ting til. Hele Penge- bindingspolitikken maa forudses at medføre en Rentestigning, og det er det samme som en Stigning af Omkostninger og Priser. Derfor havde det været ønskeligt, om alle de bundne Penge var blevet givet fri, stillet til Spare- kassernes og Bankernes frie Disposition, men da Lovforslaget her jo betyder en Lem- pelse, endogsaa en betydelig Lempelse, vil jeg paa mit Partis Vegne anbefale, at det vedtages her i det høje Landsting.

Ministeren for Handel, Industri og Sø- fart (Villemoes): Jeg takker for Tilslutning til Lovforslagene.

Jeg glæder mig over den sidste ærede Talers Udtalelser, som jeg stort set er enig i, men om selve Lovforslaget har der i alt Fald ikke været nogen Uoverensstemmelse i Ministeriet, tværtimod, vi har været fuld- kommen enige om Linien i det.

Jeg vil gerne sige til det ærede Medlem Hr. Jørgen Møller, at jeg ikke er i Stand til i dette Øjeblik at sige, hvor mange Dispen- sationer der har været søgt om. Det er ikke overdrevent mange, men jeg kan fortælle, at en Del af dem er afslaet. Jeg mener, at Institutionerne stort set selv maa finde ud